

KILDEN

TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

ÅRSREGNSKAP 2016

27. april 2017

ÅRSREGNSKAP

DRIFTSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter				
Salgs- og leieinntekter	2	40 917 394	41 600 000	41 573 722
Refusjon momskompensasjon	2	7 498 624	7 000 000	8 507 873
Overføring fra eierkommuner	2	58 834 992	58 700 000	57 629 266
Overføring fra staten	2	114 365 004	114 400 000	112 232 004
Refusjon NAV	2	5 757 750	1 100 000	5 478 136
Andre inntekter	2	4 575 000	4 000 000	3 546 500
Sum driftsinntekter		231 948 765	226 800 000	228 967 500
Driftsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter	3	154 300 052	150 500 000	146 476 277
Premieavvik	3, 5	996 865	100 000	(527 809)
Forbruksvarer og tjenester	3	72 716 298	70 300 000	74 396 945
Avskrivninger	10	36 789 709	38 500 000	37 175 897
Sum driftsutgifter		264 802 924	259 400 000	257 521 311
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		(32 854 160)	(32 600 000)	(28 553 810)
Renteutg og låneomkostninger	4	334 149	1 000 000	2 001 831
Avdrag på lån	4	3 500 000	3 500 000	0
Renteinntekter	6	1 200 538	500 000	2 356 363
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		(2 633 611)	(4 000 000)	354 532
Motpost avskrivninger	10	36 789 709	38 500 000	37 175 897
NETTO DRIFTSRESULTAT		1 301 938	1 900 000	8 976 619
Korrigert slik				
Bruk av disposisjonsfond		-	100 000	0
Bruk av bundet driftsfond		-	-	-
Sum bruk avsetninger		-	100 000	0
Avsatt disposisjonsfond	7	1 301 938	2 000 000	8 976 619
SUM OVERFØRT/AVSATT		1 301 938	1 900 000	8 976 619
REGNSKAPSMESSIG RESULTAT		-	-	-

INVESTERINGSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Investeringsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter	3	-	-	-
Utgifter bygg, anlegg og kunst	3	23 172 699	2 400 000	7 612 338
Ekstraordinære avdrag byggelån	3	-	600 000	64 999 900
Renteutgifter (byggelån)	4	-	-	-
Aksjer og andre andeler	8	1 983 884	-	-
SUM FINANSIERINGSBEHOV		25 156 584	3 000 000	72 612 238
Finansiering				
Salgsinntekter	2	-	-	-
Statlige overføringer	2	-	-	61 000 000
Andre overføringer	2	4 172 000	-	7 000 000
Avdrag på utlån	2	21 670	-	18 654
Salg av aksjer og andeler	2, 10	108 805	-	-
Diverse refusjoner (momskomp)	2	536 246	600 000	1 794 033
Bruk av disposisjonsfond	7	19 882 688	2 400 000	2 799 551
SUM FINANSIERING		24 721 409	3 000 000	72 612 238
UDEKKET / UDISPONERT	13	435 175	-	-

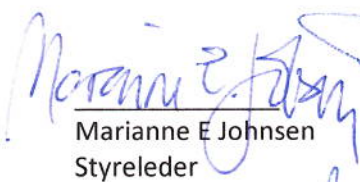

BALANSEREGNSKAP

	Note	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	10	1 512 229 337	1 526 468 161
Inventar, utstyr og andre midler	10	22 338 613	21 716 798
Pensjonsmidler	5	97 217 627	90 056 807
Aksjer og andeler	8	1 983 884	43 197
Utlån ansatte	10	286 284	307 954
<i>Sum anleggsmidler</i>		<i>1 634 055 744</i>	<i>1 638 592 916</i>
Omløpsmidler			
Kasse/bankinnsudd	6	55 851 706	46 145 663
Premieavvik (akkumulert)	5	2 534 437	3 531 302
Offentlig etater (mva-komp/sykepengen)	9	3 060 538	4 368 086
Utlån ansatte	9	308 411	641 237
Andre fordringer (kunder, årsoppgjør og andre utgifter)	9	1 775 296	1 387 956
<i>Sum omløpsmidler</i>		<i>63 530 389</i>	<i>56 074 244</i>
SUM EIENDELER		1 697 586 133	1 694 667 160
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Disposisjonsfond	7	100 000	18 680 750
Udekket i investeringsregnskap	13	-435 174	0
Kapitalkonto	14	1 525 077 078	1 527 324 827
Endring i regnskapsprinsipper	14	-2 906 235	-2 906 235
<i>Sum egenkapital</i>		<i>1 521 835 668</i>	<i>1 543 099 341</i>
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	5	96 479 930	95 269 354
Langsiktig gjeld	4	12 500 180	16 000 180
<i>Sum langsiktig gjeld</i>		<i>108 980 110</i>	<i>111 269 534</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	9	9 279 397	4 934 913
Offentlig gjeld og feriepenge	9	17 750 587	21 797 132
Tilbakebetaling mva-komp	9	23 617 354	0
Annen kortsiktig gjeld	9	16 123 017	13 566 240
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<i>66 770 355</i>	<i>40 298 285</i>
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1 697 586 133	1 694 667 160

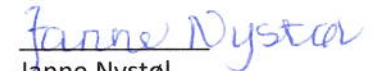

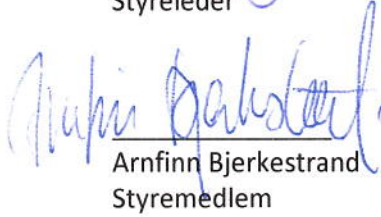
Kristiansand, 27. april 2017

Marianne E. Johnsen
Styreleder

Per Norstrøm
Styremedlem

Anne O. Hovstad
Styremedlem

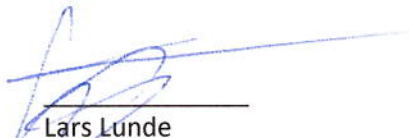

Janne Nystøl
Styremedlem

Arnfinn Bjerkestrand
Styremedlem

Bjørg Wallevik
Styremedlem

Tore Askildsen
Styremedlem

Per Laukvik
Styremedlem

Lars Lunde
Styremedlem

Hans Antonsen
Daglig leder

KILDEN

TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2016

27. april 2017

Note 0 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er ført i henhold til forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper av 1999.

Regnskapet er basert på et finansielt orientert system med hovedvekt på anskaffelse og anvendelse av midler til drift og investering med tilhørende finansiering av disse aktivitetene. Resultatet vises i form av endring av arbeidskapitalen (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld).

Regnskap og budsjett er utarbeidet etter anordningsprinsippet. Som hovedregel skal utgifts- og utbetalingsarter (inntektsarter) regnskapsføres i bevilgningsregnskapet på transaksjonstidspunktet. Dette innebærer, som eksempel, at ved kjøp av tjenester skal utgiften regnskapsføres når tjenesten er utført. For øvrig vises det til prinsipper utarbeidet at Foreningen for god kommunal regnskapskikk (GKRS).

Kasse og bankbeholdninger er oppført med virkelige beløp. Kortsiktige fordringer er oppført til pålydende.

Avdrag på lån utgiftsføres i driftsregnskapet. Ekstraordinære avdrag føres i investeringsregnskapet. Kortsiktig og langsiktig gjeld er oppført til pålydende.

Eiendeler og gjeld er vurdert i samsvar med regnskapsforskriftens § 8 (bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi). Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Aksjer er oppført til anskaffelseskost. Nedskrivning foretas til virkelig verdi dersom dette er påkrevd.

Ihht skatteloven § 2-32 anses ikke selskapet som skattepliktig.

Note 1 Eiere

Eierfordelingen er som følgende:

Kristiansand kommune	60 %
Vest-Agder fylkeskommune	25 %
Aust-Agder fylkeskommune	12 %
Grimstad kommune	3 %

Selskapet har en andelskapital pålydende kr 100 000,-, som er betalt inn av Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

Note 2 Drifts- og investeringsinntekter

I tabell under vises en detaljert oversikt over selskapets inntekter (avrundet til 1000) pr. 31.12;

	2016	
	Drift	Investering
Statlig støtte	114 365 000	0
Fylkeskommunal støtte:		
- Aust Agder	5 230 000	0
- Vest Agder	16 714 000	4 172 000
Kommunal støtte:		
- Kristiansand	35 063 000	0
- Grimstad	1 126 000	0
- Arendal	702 000	0
Momskompensasjon	7 499 000	536 000
Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	15 727 000	0
Avgiftsfritt salg (billetter, billettavgift, leie lokal, annet)	23 413 000	0
Reklame/Sponsor	1 777 000	0
Refusjon NAV:		
- Syke- og foreldrepengefusjon	5 587 000	0
- Andre refusjoner NAV	171 000	0
Andre overføringer/refusjoner:		
- Cultiva	4 000 000	0
- Sparebanken Sørs gavefond	400 000	0
- Norsk Kulturråd	175 000	0
Avdrag lån	0	22 000
Salg av aksjer og andeler	0	109 000
Sum inntekter	231 949 000	4 839 000

Note 3 Drifts- og investeringsutgifter

I tabell under vises en detaljert oversikt over selskapets utgifter (avrundet til 1000) pr. 31.12;

	2016	
	Drift	Investering
Lønnsutgifter	124 657 000	0
Sosiale utgifter	29 643 000	0
Premieavvik inkl. akku. amortisering (pensjon)	997 000	0
Forbruksvarer, tjenester og annet:		
- Forbruksmaterieell og varer	38 097 000	0
- Inventar og utstyr	4 271 000	0
- Forvaltning, drift og vedlikehold	11 352 000	0
- Konsulenttjenester	11 502 000	0
Betalt merverdiavgift	7 499 000	536 000
Avskrivninger	36 790 000	0
Investeringer i inventar og utstyr	0	1 779 000
Investeringer i transportmidler	0	0
Investeringer i bygg og anlegg*	0	20 858 000
Avdrag byggelån	0	0
Tap på fordringer	-4 000	0
Egenkapitalinnskudd	0	1 984 000
Sum	264 803 000	25 157 000

*) Bruk av fond for dekking av Skattedirektoratets vedtak i Skatt Sør' krav om tilbakeføring av mva-kompensasjon for 2008 til 2012.

Årsverk

Selskapet hadde pr. 31.12 totalt 190,1 årsverk.

Styret

Det er totalt utbetalt kr 408 000,- i styregodtgjørelse. Styrets leder har mottatt kr 205 000,-, nestleder kr 38 000,- og øvrige styremedlemmer ca. kr 20 000,-.

Honorarer til revisor

Selskapet benytter Agder Kommunerevisjon IKS som revisor. For 2016 er det utbetalt totalt kr 274 000,- i honorar, fordelt slik:

	2016	
	Drift	Investering
Lovpålagt revisjon inklusive teknisk bistand	236 000	0
Rådgivning	38 000	
Sum	274 000	0

Note 4 Langsiktig gjeld og renter

Det ble i 2010 tatt opp et byggelån i Kommunalbanken på kr 317 millioner. Dette varet likviditetslån i påvente av de årlige tilskuddene fra staten til investeringsprosjektet Kilden. Tilskuddene fra staten på totalt kr 408 millioner kommer i andeler hvert år, med siste andel i 2015.

I forbindelse med påbygg av ny 5. etasje i 2014 ble det vedtatt at deler av tilskuddet fra staten (investering) skulle benyttes som finansieringen av påbygget og at innfrielse av byggelånet ble endret fra 2015 til 2021.

Det ble betalt et avdrag på byggelån på kr 3,5 millioner i 2016 ihht låneavtale. Gjenstående byggelånet pr 31.12 er på totalt ca. kr 12,5 millioner og er regnskapsført som langsiktig gjeld. Årets renteutgifter på ca. kr 0,33 millioner, er ført i driftsregnskapet i samsvar med forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk.

Note 5 Selskapets pensjonsordning

Selskapet har pensjonsordning for sine ansatte i Sparebank 1 (SB1), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) samt Avtalefestet pensjon (AFP).

1.juli 2016 etablerte selskapet ny midlertidig pensjonsordning basert på Lov om innskuddspensjon for alle fast og midlertidig ansatte i Kilden. Ordningen er etablert hos SB1. Ansatte med individuelle rettigheter i SPK, opprettholdt sine rettigheter her inntil videre. Ansatte som på grunn av sykemelding eller delvis uførhet ikke kvalifiserer til medlemskap i ny ordning, blir stående i gammel ordning inntil de er kvalifisert for opptak. Ansattes opptjente pensjonsrettigheter i gammel ordning (ytelse), uførepensjon og etterlattepensjon ble på samme tidspunkt flyttet fra DNB Liv til KLP.

Pensjonsordning i SB1

Innskuddsbasert ordning innebærer at selskapet betaler et månedlig innskudd til den ansattes pensjonskonto. Innskuddet fastsettes på basis av lønn. For lønn mellom 1G og 7G innbetales et innskudd på 7 % av lønn og for lønn mellom 7G og 12G innbetales 25,1 %. De ansatte kan selv velge risikoprofil med hensyn til forvaltning av pensjonskontoen. Ved død tilfaller pensjonskontoen de etterlatte. Ved overgang til ny ordning ble det innført en kompensasjonsordning for ansatte som fikk et beregningsmessig tap som følge av overgangen. Ansatte over 60

år per 1. juli 2016 sikres et samlet pensjonsnivå tilsvarende gammel ordning, i form av en driftspensjon. Beregningene foretas på faktisk fratredelsestidspunkt og driftspensjonen utbetales livsvarig.

Pensjonsordning i KLP

De løpende pensjonskostnadene knyttet til selskapets ytelsesordning er frem til 1. juli 2016 er ført i driftsregnskapet og er tilpasset et gjennomsnittsnivå basert på beregninger av netto pensjonskostnad. Forskjellen mellom betalt premie og netto pensjonskostnad utgjør premieavviket, som igjen gir resultateffekt. Basert på selskapets vedtatte amortiseringstid (10 år frem til 2014 og 7 år fra 2015), vil premieavviket i sin helhet komme som inntekt/utgift i driftsresultatet (utgift på kr 442 726,- i 2016) og deretter som amortiseringstidens andel, inntekt/utgift (inntekt på kr 63 247,- de kommende syv år).

Avsatte pensjonsmidler dekker de fremtidige pensjonsforpliktelser i selskapet (overdekning på Kr. 647 000,- eks AGA).

Årets netto pensjonsutgifter	2016
Nåverdi årets pensjonsopptjening	5 073 000
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	4 006 000
Brutto pensjonsutgifter	9 079 000
Forventet avkastning pensjonsmidler	-4 272 000
Netto pensjonskostnad	4 807 000
Administrasjonsutgifter	1 181 000
Amortisering premieavvik (sum)	431 000
Netto pensjonsutgifter inkludert administrasjonsutgifter	6 419 000
Beregnet premieavvik	
Innbetalt pensjonspremie inkludert administrasjonsutgifter	5 546 000
Oppbygging av adm. reserve og amortiseringspremie	0
Netto pensjonsutgifter inkludert administrasjonsutgifter	-5 988 000
Premieavvik eksl AGA	-443 000
Pensjonsforpliktelse (gjeld)	
Pensjonsforpliktelse 01.01	94 625 000
Årets pensjonsopptjening	5 073 000
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	4 006 000
Forpliktelse endring regler (levaldersjustering)	-11 918 000
Utbetalte pensjoner	-1 502 000
Pensjonsforpliktelse 31.12. uten estimatavvik	90 285 000
Amortisering estimatavvik – forpliktelse	6 286 000
Brutto pensjonsforpliktelse. UB 31.12 – estimat	96 571 000
Gjenstående amortisering – forpliktelser	0
Brutto pensjonsforpliktelse. UB 31.12 – estimat, full amortisering	96 571 000
Pensjonsmidler (eiendeler)	
Pensjonsmidler 01.01	90 057 000
Pensjonspremie inkludert administrasjonsutgifter	4 365 000
Tilflyttede eller fraflyttede midler	0
Årets forventede avkastning	4 272 000
Årets utbetaling av pensjon	-1 502 000
Pensjonsmidler 31.12 uten estimatavvik	97 192 000
Amortisering estimatavvik – midler	26 000
Brutto pensjonsmidler. UB 31.12 – estimat	97 218 000
Gjenstående amortisering – pensjonsmidler	0
Brutto pensjonsmidler UB 31.12 - est. full amortisering	97 218 000
Estimert over/underdekning pr 31.12	647 000
Arbeidsgiveravgift	91 000
Estimert over/underdekning pr 31.12, inkludert arbeidsgiveravgift	738 000
Forutsetninger ved beregning av pensjonsforpliktelser	
Forventet avkastning	4,65 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	2,97 %
Antall aktive/rettighetshavere i AFP-ordning	162
Gjennomsnittlig alder	41,72
Antall pensjonister	23

Pensjonsordning i SPK

Selskapets pensjonsordning i SPK skiller seg fra andre ordninger i forhold til fondsoppbygging. SPK forvalter ikke kapitalen som dannes gjennom innbetalt premie. Som følge av dette er det ikke mulig å foreta en

aktuarberegning for å tilkjenne ordningens premieavvik, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler. Ordningen gjelder for 15 av selskapets ansatte.

AFP

Selskapets ansatte deltar i AFP-ordningen som gir deltakerne en pensjonsytelse som er et livsvarig påslag til den ordinære pensjonsordningen, og som utbetales tidligst fra 62 år. Det er en rekke vilkår som må være oppfylt for at en ansatt har rett til AFP. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Note 6 Kasse/Bankinnskudd/Renteinntekter

Selskapets kasse/bankinnskudd utgjør per 31.12 totalt kr **55 852 000,-** (se detaljer i tabell under). Av dette er kr 5 101 000,- plassert på egen skattetrekkkonto. Bankinnskuddene er plassert i Sparebanken Sør og SR-Bank.

	Totalt	Kilden	2016	
			SR-Bank	Sparebanken Sør
Bankinnskudd	48 469 000	0	10 891 000	37 578 000
Skattetrekk	5 101 000	0	5 101 000	0
Leietaker	2 210 000	0	2 210 000	0
Kasse	72 000	72 000	0	0
Sum	55 852 000	72 000	18 202 000	37 578 000

Årets renteinntekter på totalt kr **1 201 000,-** er ført i driftsregnskapet. Dette i samsvar med forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapskikk.

Note 7 Fond

Selskapets fond utgjør pr 31.12 totalt kr **100 000,-**. Tabell under viser en oversikt (avrundet) over fondene:

FOND	Saldo 01.01	2016		
		Avsatt til fond	Bruk av fond	Saldo 31.12
Disposisjonsfond andelskapital eierne	100 000	0	0	100 000
Disposisjonsfond Kilden	8 915 000	0	8 915 000*	0
Disposisjonsfond FDVU **	8 613 000	1 302 000	9 914 000*	0
Disposisjonsfond Pensjon ***	1 054 000	0	1 054 000*	0
Sum alle fond	18 681 000	1 302 000	19 883 000	100 000

*) Bruk av fond for dekking av Skattedirektoratets vedtak i Skatt Sør' krav om tilbakeføring av mva-kompensasjon for 2008 til 2012.

**) Fond til bruk mot fremtidige FDVU-kostnader (Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling).

***) Pensjon (inndekning til bruk mot tidligere års akkumulert amortisering inkl. AGA)

Note 8 Aksjer og andeler

Selskapets aksjer og andeler utgjør per 31.12 totalt kr **1 984 000,-**. Det er i løpet av året solgt aksjer (Gjensidige) for kr 43 000,- og kjøpt andeler (egenkaptaltilskudd i KLP) for 1 984 000,- (se detaljer i tabell under).

Aksjer og andeler	Saldo 01.01	2016		
		Salg	Kjøp	Saldo 31.12
Aksjer	43 197	43 197	0	0
Andeler*	0	0	1 983 884	1 983 884
Sum alle fond	43 197	43 197	1 983 884	1 983 884

Note 9 Kortsiktige fordringer og gjeld

Selskapets kortsiktige fordringer utgjør pr 31.12 totalt kr **5 144 000,-** og kortsiktig gjeld utgjør kr **66 770 000,-**. Tabell under viser en detaljert oversikt over fordringene (avrundet):

Kortsiktig fordringer	2016
Forskuddsbaserte utgifter	46 000
Lån ansatte	308 000
Andre fordringer (kunder og årsoppgjør)	1 729 000
Offentlig etater (mva-komp/sykepenges)	3 061 000
Sum	5 144 000

Kortsiktig gjeld	2016
Pensjon (avregning ny leverandør)	3 500 000
Leverandørgjeld	9 279 000
Leietakerkonto	5 500 000
Krav Skatt Sør (mva-komp 2008-2016)	23 617 000
Skattetrekk	5 101 000

Avsatte feriepenger	13 027 000
Arbeidsgiveravgift	4 300 000
Annet gjeld	2 446 000
Gjeld	66 770 000

Note 10 Anleggsmidler og varige driftsmidler

Anleggsmidler føres i balansen som eiendeler til anskaffelseskost. For å bli vurdert som investering, må anskaffelsen ha en økonomisk levetid på minst 3 år, samt ha en anskaffelseskost på minst kr 100.000. Avskrivninger føres både i driftsregnskapet og balansen. I driftsregnskapet føres avskrivninger som en driftsutgift med en motpost før netto driftsresultat. Netto driftsresultat påvirkes således ikke av avskrivningene. Tabell under viser en detaljert oversikt over driftsmidler (avrundet):

Driftsmidler	Ansk.kost 01.01	Tilgang i året	Avgang i året	Akk av- og nedskr.	Bokført verdi 31.12	Avskr. sats	Ordinær avskr.
Bygninger og anlegg (Kilden)	1 531 705 493	20 984 773	30 634 110	124 749 006	1 397 307 150	2 %	30 634 110
Anlegg (sceneteknisk)	91 789 757	-	4 589 488	9 050 632	78 149 637	5 %	4 589 488
Tomt (Kilden)	35 914 732	-	0	-	35 914 732	0 %	-
Tomt (Fjæreheia)	857 817	-	0	-	857 817	0 %	-
Inventar og utstyr	15 194 918	-	1 519 493	3 944 298	9 731 127	10 %	1 519 493
Datautstyr/bygg Fjæreheia	5 163 222	2 187 926	0	5 163 224	2 187 924	5 %	-
Transportmiddel	466 179	-	46 618	-	419 561	10 %	46 618
Kunst (Kilden)	10 000 000	-	0	-	10 000 000	0 %	-
Sum driftsmidler	1 691 092 118	23 172 699	36 789 709	142 907 160	1 534 567 948		36 789 709

Årets tilgang avskrives ikke før neste år

Øvrige anleggsmidler	Bokført verdi 01.01	Tilgang i året	Avgang i året	Bokført verdi 31.12
Utlån	307 954		21 670	286 284
Aksjer og andeler *	43 197	1 983 884	43 197	1 983 884
Pensjon	90 056 807	7 160 820	-	97 217 627
Sum	90 407 958	9 144 704	64 867	99 487 795

*) Avgang: Aksjer Gjensidige. Tilgang: Egenkaptaltilskudd KLP

Utlån av egne midler (langsiktig gjeld) føres som en finansieringsutgift i investeringsregnskapet. Mottatte avdrag/renter føres som finansiering.

Note 11 Garantiansvar

Selskapet har ikke avgitt noen økonomiske garantier, verken overfor private, firmaer eller offentlige virksomheter.

Note 12 Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen (omløpsmidler – kortsiktig gjeld) ble i 2016 med redusert med kr 19 016 000,- Tabellen under viser en oppstilling over balanse, drifts- og investeringsregnskapet, og endringen (reduksjon/økning) arbeidskapital.

Balanseregnskapet:	31.12.2016	31.12.2015	Endring
Omløpsmidler	63 530 389	56 074 244	
Kortsiktig gjeld	66 770 355	40 298 285	
Arbeidskapital	-3 239 966	15 775 959	-19 015 925
Drifts- og investeringsregnskapet:	Beløp		Sum
Anskaffelse av midler:			
Inntekter driftsregnskap		231 948 765	
Inntekter investeringsregnskap		4 708 246	
Innbet. ved ekst. finanstrans.		1 331 013	
Sum anskaffelse av midler		237 988 022	237 988 022
Anvendelse av midler:			
Utgifter driftsregnskap		228 013 215	
Utgifter investeringsregnskap		23 172 699	
Utbet. ved ekst. finanstrans.		5 818 033	
Sum anvendelse av midler		257 003 948	257 003 948
Anskaffelse - anvendelse av midler			-19 015 925
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap			-19 015 925
Endring arbeidskapital i balansen			-19 015 925
Differanse (reduksjon/økning)			0

Note 13 Egenkapital og opplysninger om egenkapitalkontoer

Spesifikasjon over regnskapsmessig udekket (underskudd) i investering.

Regnskapsmessig merforbruk	Budsjett 2016	Regnskap 2016	Tidligere år
Tidligere opparbeidet udekket	0	0	0
Årets avsetning til inndekking	0	0	0
Nytt udekket i regnskapsåret	0	435 175	0
Totalt udekket til inndekking	0	435 175	0

Note 14 Spesifikasjon av kapitalkonto og endring av regnskapsprinsipper

Den totale egenkapitalen har blitt redusert med totalt kr 2 248 000,-. Årets netto bruk av fond har bidratt med en reduksjon på kr. 18 581 000,-. Resterende er bevegelsene på kapitalkonto.

Kapitalkonto, spesifisering av endringer:

DEBET		KREDIT	
1.1. Balanse (underskudd i kapital)		1.1 Balanse (kapital)	1 527 324 502
<u>Debetposter i året:</u>		<u>Kreditposter i året:</u>	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	35 223 598	Aktivering av fast eiendom og anlegg	20 858 179
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, transp.m.	1 566 111	Aktivering av utstyr, maskiner og transport	2 314 520
Endring av pensjonsforpliktelse	1 210 576	Endring av pensjonsmidler	7 160 820
Bruk av lånemidler		- Avdrag eksterne lån	3 500 000
Salg aksjer og andeler	108 805	Kjøp aksjer og andeler	1 983 884
Nedskrivning av aksjer og andeler		- Oppskrivning av aksjer og andeler	65 608
Avdrag på sosiale utlån	21 670	Utlån	-
31.12 Balanse (kapital)	1 525 077 078	31.12 Balanse (undersk. i kapital)	
SUM DEBET	1 563 207 837	SUM KREDIT	1 563 207 512

Endring av regnskapsprinsipper i driftsregnskapet per 31.12:

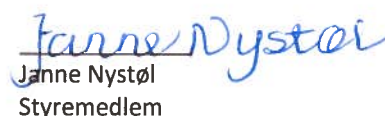
Endring i prinsipp 1.1	(2 906 235)	
Bruk	- Tilført	-
	- Endring i prinsipp 31.12	(2 906 235)

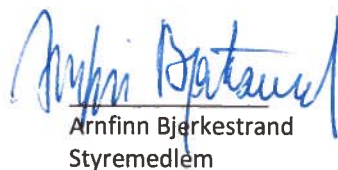
Kristiansand, 27. april 2017

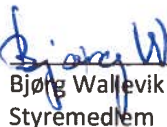

Marianne E. Johnsen
Styreleder

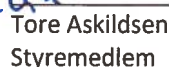

Per Norstrøm
Styremedlem

Anne O. Hovstad
Styremedlem

Janne Nystøl
Styremedlem

Arnfinn Bjerkestrand
Styremedlem

Bjørg Wallevik
Styremedlem

Tore Askildsen
Styremedlem

Per Laukvik
Styremedlem

Lars Lunde
Styremedlem

Hans Antonsen
Daglig leder